

وزارت تحقیقات عالی
معینیت امور علمی
ریاست انکشاف برنامه های علمی
آمریت برنامه های فوق لیسانس

رهنمود

ایجاد برنامه های فوق لیسانس (ماستری و دوکتورا)

سال ۱۴۰۳ هـ ش ۱۴۴۶ هـ ق

فهرست مطالب

۱	الف) مقدمه
۲	ب) پیشنهاد ایجاد برنامه فوق لیسانس
۲	ج) تکمیل فورم شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس
۲	د) سند پالیسی برنامه فوق لیسانس
۲	۱. صفحه عنوان
۲	۲. فهرست مطالب
۲	۳. مقدمه
۳	۴. معرفی برنامه فوق لیسانس
۳	الف) دیدگاه
۳	ب) ماموریت
۳	ج) تعریف مشخصات
۳	د) اهداف
۳	ه) ساحة موثریت
۳	۵. نیازسنجی
۳	الف) وضع فعلی
۳	ب) وضع مطلوب
۴	ج) روش نیاز سنجی
۴	د) نتایج نیاز سنجی
۴	ه) ضرورت و اهمیت
۴	۶. منابع بشری
۴	الف) اعضای کادر علمی
۴	ب) اعضای کمیته برنامه های فوق لیسانس
۰	ج) اعضای تخصصی
۰	د) اعضای اداری:
۰	۷. نصاب تحصیلی
۰	۱- جدول مضامین اساسی

رهنمود منظور شده حکم شماره (۲۷۰۹) مورخ (۱۴۴۶/۲/۳۰) هـ ق - (۱۴۰۳/۶/۱۳) هـ ش.

۶	۲- جدول مضمین اختصاصی (الزامی)
۶	۳- جدول مضمین اختیاری
۶	۸. منابع مالی
۷	۹. منابع آموزشی و فزیکی
۷	الف) صنوف
۷	ب) لابراتوار
۷	ج) کتابخانه
۷	د) مرکز کمپیوتر
۷	ه) مرکز تحقیقات علمی
۷	۱۰. تداوم و پایداری
۷	۱۱. طی مراحل
۷	الف) تاییدی دیپارتمنت
۷	ب) تاییدی کمیته برنامه های فوق لیسانس
۸	ج) تاییدی شورای علمی پوهنه خی
۸	د) تاییدی بورد برنامه های فوق لیسانس
۸	ه) تاییدی شوری علمی پوهنه نیون
۸	و) ارایه پرزینتیشن به کمیسیون برنامه های فوق لیسانس
۸	ز) تاییدی هیأت بازدید کننده (در صورت نیاز)
۸	ح) ارزیابی اعضای کمیسیون برنامه های فوق لیسانس
۹	ط) تاییدی کمیسیون برنامه های فوق لیسانس
۹	ی) تاییدی مقام وزارت تحصیلات عالی
۹	ک) تاییدی شورای عالی تحصیلات عالی (منظوری)
۹	۱۲. ضمایم
۹	۱- ضمیمه شماره (۱۰-۱) فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس
۹	۲- ضمیمه شماره (۲) فورم خلص سوانح علمی استادان و اجد شرایط تدریس
۹	۳- ضمیمه شماره (۳) چک لست بازدید و ارزیابی امکانات نهاد تحصیلی
۹	۴- ضمیمه شماره (۴) چک لست ارزیابی اسناد ایجاد برنامه فوق لیسانس

رهنمود منظور شده حکم شماره (۲۷۰۹) مورخ (۱۴۰۴/۷/۳۰) هـ - ق (۱۴۰۳/۶/۱۳) هـ ش).

الف) مقدمه

این رهنمود زمینه ایجاد برنامه‌های فوق لیسانس (ماستری و دوکتورا) را در نهادهای تحصیلات عالی کشور بر مبنای اصول و معیارات وزارت تحصیلات عالی در مطابقت با اولویت‌های محلی، ملی با در نظر داشت نیازمندی‌های بازار کار و امکانات موجود در نهاد تحصیلی به منظور ارایه خدمات تحصیلی با کیفیت که توسط کمیسیون برنامه‌های فوق لیسانس تهیه شده است، فراهم می‌کند. تا در زمان ایجاد برنامه‌های فوق لیسانس از وجود همه این مسائل (ضرورت ایجاد، تکمیل شرایط، موجودیت امکانات) اطمینان حاصل شده و طی مراحل آن در مطابقت با اصول و معیارات وزارت تحصیلات عالی مورد بررسی قرار گیرد. یک برنامه فوق لیسانس زمان می‌تواند مورد تأیید قرار گیرد که شواهد و اسناد واضح و دقیق مبتنی بر نیاز ایجاد آن و موجودیت امکانات عمدتاً در چهار گام اساسی به شرح ذیل وجود داشته باشد:

گام‌های اساسی برای ایجاد برنامه فوق لیسانس

ضرورت

در گام نخست، نیازمندی بازار کار برای ایجاد برنامه فوق لیسانس جدید مورد توجه جدی قرار گیرد. این امر باید از طریق تحلیل وضعیت بازار کار، تأمین ارتباط با مسؤولان، کارفرمایان و فارغان در سطح محلی و ملی صورت گیرد.

منابع بشری

در گام دوم، نهاد تحصیلی نشان دهد که منابع کافی شامل تعداد اعضای کادر علمی شایسته، کارمندان اداری و تخصصی در مطابقت با اصول و معیارات وزارت تحصیلات عالی برای پیشبرد برنامه فوق لیسانس مورد نظر را در اختیار دارد.

نصاب تحصیلی

در گام سوم، نهاد تحصیلی باید نصاب تحصیلی، اهداف و نتایج آموزشی مورد نظر برنامه فوق لیسانس جدید را مورد ارزیابی قرار داده و آن را با توجه به بهترین تجربیات و آموخته‌های موجوده سنجش و ترتیب و تطبیق نماید. هم‌چنان نهاد تحصیلی باید نشان دهد که برنامه فوق لیسانس نتایج و تجربیات آموزشی با کیفیت را برای محصلان ایجاد می‌نماید.

منابع فزیکی و فضای مناسب آموزشی

در نهایت، نهاد تحصیلی باید نشان دهد که محیط آموزشی مناسب و منابع فزیکی کافی لازم برای ارایه خدمات تحصیلی با کیفیت برای محصلان مانند کتابخانه، فضای درسی، به شمول لابراتوارهای مجهر (در صورت لزوم) و منابع تکنالوژی معلوماتی را برای پیشبرد برنامه فوق لیسانس جدید در اختیار دارد.

رهنمود منظور شده حکم شماره (۱۴۰۲/۱۴۰۸/۳۰) تاریخ (۱۴۰۲/۰۶/۱۳) هـ.

ب) پیشنهاد ایجاد برنامه فوق لیسانس

نهاد تحصیلی که شرایط ایجاد برنامه های فوق لیسانس (ماستری و دوکتورا) را در مطابقت با اصول و معیارات وزارت تحصیلات عالی تکمیل نموده باشد، بعد از نیاز سنجی و تشخیص ضرورت ایجاد برنامه فوق لیسانس مورد نظر، اسناد لازم و مورد ضرورت آن را تهیه با طی مراحل آن بالاترتیب از طریق دیپارتمنت، کمیته برنامه های فوق لیسانس پوهنخی، شورای علمی پوهنخی، بورد برنامه های فوق لیسانس و شورای علمی پوهنتون، جهت طی مراحل و اجرآت بعدی عنوانی مقام وزارت تحصیلات عالی، پیشنهاد می نماید.

تبصره: در طی مراحل ایجاد برنامه های فوق لیسانس رهنمودی پرسوه های آمریت برنامه های فوق لیسانس ریاست انکشاف برنامه های وزارت تحصیلات عالی نیز رعایت و پیشنهاد ایجاد برنامه فوق لیسانس مجزا از سند پالیسی ارایه می گردد. عنوان فوق الذکر با محتوای آن در سند پالیسی که نهاد تحصیلی ارایه می نماید، حذف گردد.

ج) تکمیل فورم شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس

ریاست انکشاف برنامه های علمی بعد از دریافت پیشنهاد پوهنتون برای ایجاد برنامه فوق لیسانس، فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس که توسط کمیسیون برنامه های فوق لیسانس ترتیب و در ضمایم شماره (۱) این رهنمود قابل ملاحظه می باشد به ریاست های ذیربط وزرات تحصیلات عالی رسماً ارسال و ریاست های ذیربط آن راخانه پری بعد از امضاء و مهر دو باره به ریاست انکشاف برنامه های علمی ارسال می نمایند.
تبصره: این بخش نیز با محتوای آن در سند پالیسی که نهاد تحصیلی ارایه می نماید، حذف گردد.

د) سند پالیسی برنامه فوق لیسانس

ساختمار بسته اسناد پیشنهادی ایجاد برنامه فوق لیسانس، تحت عنوان سند پالیسی برنامه فوق لیسانس (ماستری / دوکتورا) از لحاظ شکل و محتوا مانند پوش، فهرست مطالب، مقدمه، دیدگاه، ماموریت، تعریف مشخصات، اهداف ... تهیه می شود.

۱. صفحه عنوان با مشخصات زیر تدوین می گردد:

- لوگوی وزارت تحصیلات عالی سمت راست صفحه و لوگوی پوهنتون مربوطه در سمت چپ صفحه؛
- وزارت تحصیلات عالی، پوهنتون، پوهنخی و دیپارتمنت که برنامه را پیشنهاد می نماید در وسط دو لوگو؛
- عنوان سند پالیسی برنامه فوق لیسانس در وسط صفحه؛
- سال ایجاد در پایین صفحه.

۲. فهرست مطالب

فهرست مطالب شامل عناوین اصلی و فرعی می باشد. سعی به عمل آید تا از ذکر عناوین اضافی، جلوگیری صورت گیرد.

۳. مقدمه

مقدمه طبق محتوای برنامه فوق لیسانس پیشنهادی با معرفی مختصر پوهنتون، پوهنخی و دیپارتمنت مربوط و اهمیت آن، بالاترتیب ارایه می گردد.

رهنمود منظور شده حکم شماره (۱۷۰۹) موافق (۱۴۰۶/۲/۳) هـ - ق - ۱۴۰۳/۶/۱۲ هـ - ش).

۴. معرفی برنامه فوق لیسانس

الف) دیدگاه

در این بخش، دیدگاه برنامه ذکر می‌گردد.

ب) ماموریت

در این بخش، ماموریت برنامه ذکر می‌گردد.

ج) تعریف مشخصات

در این بخش، ضمن معرفی برنامه فوق لیسانس پیشنهادی به طور خلاصه، مشخصات برنامه شامل عنوان، دیپارتمنت، پوهنخی و پوهنتون که برنامه را پیشنهاد و به پیش می‌برد، رشته و نوعیت آن (مستقل، مشترک، با گرایش بدون گرایش...) دوره تحصیل و چگونگی شمولیت دواطلبان تشریح می‌گردد.

۱. عنوان نام برنامه فوق لیسانس به زبان‌های ملی و بین‌المللی با ذکر مخفقات آن؛

۲. پوهنخی (نام پوهنخی) و دیپارتمنت (نام دیپارتمنت) برنامه را پیشنهاد و به پیش می‌برد؛

۳. سطح برنامه فوق لیسانس (ماستری / دوکتورا)؛

۴. نوع سند فراغت برنامه فوق لیسانس (MA/MSc...)؛

۵. دوره تحصیلی برنامه فوق لیسانس (برنامه ماستری دو الی سه سال و برنامه دوکتورا سه الی پنج سال)؛

۶. شرایط پذیرش محصل در برنامه فوق لیسانس (شرایط لازم برای متقدیان رشته تعریف می‌شود).

تبصره: در برنامه فوق لیسانس مشترک تفاهم‌نامه امضا شده میان طرفین، نیز ضمیمه می‌گردد.

د) اهداف

- هدف عمومی (هدف کلان ایجاد برنامه به شکل واضح و قابل سنجش نگاشته شود):

- اهداف اختصاصی (به شکل شماره بندی شده، واضح و قابل سنجش نگاشته شود):

ه) ساحة موثریت

به طور رسا، واضح، مدلل و منطقی توضیح می‌گردد.

۵. نیاز‌سنجدی

الف) وضع فعلی

از نظر اکادمیک و مسائل مرتبط به آن، نهاد تحصیلی پیشنهاد کننده در چه وضعیت قرار دارد و بعد از تدویر برنامه

فوق لیسانس مورد نظر در چه وضعیت میتوارد قرار داشته باشد، تحلیل (SWOT) صورت می‌گیرد.

ب) وضع مطلوب

در برگیرنده تولید، تعمیم و به کار گیری علوم، رفع نیازمندی‌های بازار کار و عرضه خدمات با کیفیت طبق رشته مربوطه.

نیاز‌سنجدی باید به سطح نیاز محصلان، بازار کار و کشور صورت گیرد و باید به دو پرسش ذیل پاسخ بدهد:

۱. آیا در جامعه و بازار کار به فارغ التحصیلان این برنامه فوق لیسانس، تقاضای با دوام و مؤثر وجود دارد؟

۲. آیا امکانات و شرایط واقعی تحصیلی برای برنامه فوق لیسانس مورد نظر موجود است یا فراهم شده می‌تواند تا فارغ التحصیلان مطابق اهداف مطروحة نهاد تحصیلی متخصص تربیه شوند؟

رهنمود منظور شده حکم شماره (۲۷۰۹) موافق (۱۴۰۳/۱۳/۱۳) - (۱۴۰۴/۱۲/۱۳) هـ شـ.

ج) روش نیاز سنجی

نیاز سنجی برنامه با شیوه‌های مختلف (توزیع پرسشنامه، مصاحبه و یا تدویر جلسات با استادان، فارغ التحصیلان، محصلان سال اخیر و نمایندگان ادارات ذیربیط دولتی و خصوصی و...) صورت می‌گیرد.

د) نتایج نیاز سنجی

نتایج نیاز سنجی ایجاد یا تدویر برنامه فوق لیسانس پیشنهادی در این بخش وضاحت داده می‌شود. قابل ذکر است که در این بخش توضیحات مربوط به شیوه‌های به کار رفته در نیاز سنجی، نیاز کشور، بازار کار و محصلان و نتیجه تحلیل نهائی آن درج می‌گردد و از شامل نمودن معلومات اضافی جداً صرف نظر شود.

ه) ضرورت و اهمیت

ضرورت و اهمیت برنامه فوق لیسانس در مطابقت به نیاز جامعه و مقتضیات عصر بیان می‌گردد.

۶. منابع بشری

در این بخش از داشتن منابع بشری کافی واجد شرایط، شامل اعضای کادر علمی، اعضای تخصصی و اداری وضاحت داده می‌شود.

الف) اعضای کادر علمی

تعداد اعضای کادر علمی که توانایی پیشبرد برنامه فوق لیسانس پیشنهادی را داشته باشد؛ در مطابقت با اصول و معیارات وزارت تحصیلات عالی با ذکر شهرت و معلومات در مورد سوانح و فعالیت‌های اکادمیک آن‌ها در جدول ذیل و ضمیمه شماره (۲) ارایه می‌گردد.

شماره	نام مکمل	درجه تحصیل	رشته تحصیل	رتبه علمی	دایمی / قراردادی	ملاحظات
۱						
۲						
۳						
۴						

ب) اعضای کمیته برنامه‌های فوق لیسانس

در مطابقت با اصول و معیارات وزارت تحصیلات عالی کمیته برنامه فوق لیسانس در پومنخی مربوط ایجاد و شهرت اعضا کمیته در جدول ذیل ارایه می‌گردد.

شماره	نام مکمل	درجه تحصیل	رشته تحصیل	رتبه علمی	دایمی / قراردادی	ملاحظات
۱						
۲						
۳						
۴						
۵						

رهنمود منظور شده حکم شماره (۱۷۷۵) مورخ (۱۴۰۲/۱/۲۰) هـ ق - ۱۴۰۲/۶/۱۲ هـ ش).

ج) اعضای تخصصی

تعداد کارمندان آموزش دیده و با تجربه جهت پیشبرد کارهای عملی، مدیریت و فعال نگهداشتن تسهیلات ویژه برنامه فوق لیسانس مثل کتابخانه، مرکز آی تی، لابراتوارها... در جدول ذیل ارایه می‌گردد.

شماره	نام مکمل	درجه تحصیل	رشته تحصیل	تجربه کاری	دایمی/قراردادی	ملاحظات
۱						
۲						

د) اعضای اداری

تعداد کارمندان اداری جهت پیشبرد امور تدریسی و اجرایی برنامه فوق لیسانس مثل ثبت نام جدیدالشمولان، ثبت نتایج محصلان، مدیریت تقسیم اوقات درسی، مدیریت زمان‌بندی ارزیابی‌ها و همکاری با کمیته و بورد برنامه‌های فوق لیسانس در جدول ذیل ارایه می‌گردد.

شماره	نام مکمل	درجه تحصیل	رشته تحصیل	تجربه کاری	دایمی/قراردادی	ملاحظات
۱						
۲						

۷. نصاب تحصیلی

در این بخش راجع به نصاب تحصیلی برنامه فوق لیسانس پیشنهادی بر اساس اهداف تحصیلی آن به طور خلاصه و فشرده وضاحت داده می‌شود. به گونه مثال؛ نصاب تحصیلی برنامه فوق لیسانس مطابق به نیاز جامعه و بازار کار توسط تیم مسلکی، ترتیب و در ختم هر دوره تحصیلی مطابق به شرایط بازنگری و از طریق ریاست نصاب تحصیلی طی مراحل می‌گردد.

مضامین اساسی، اختصاصی و اختیاری را طبق جداول مربوط، اصول و رهنمود نصاب تحصیلی برنامه‌های فوق لیسانس ترتیب، در صورت لزوم دید مضامین پیش‌نیاز برای متقدیان خلاف عین رشته با تفکیک رشته‌های علوم اجتماعی و علوم طبیعی نیز تشخیص و تعیین می‌گردد.

۱- جدول مضامین اساسی

شماره	نام مضمون	کد مضمون	کریدت مضمون
۱			
۲			
۳			
۴			
مجموعه کریدت ها			
فیصدی این کتگوری			

رهنمود منظور شده حکم شماره (۱۷۵۹) مورخ (۱۴۰۲/۶/۱۳ - ۱۴۰۳/۶/۱۳) ش.

۲- جدول مضماین اختصاصی (الزامی)

کریدت مضمون	کود مضمون	نام مضمون	شماره
			۱
			۲
			۳
	مجموعه کریدت ها		
	فیصدی این کتگوری		

۳- جدول مضماین اختیاری

کریدت مضمون	کود مضمون	نام مضمون	شماره
			۱
			۲
			۳
	مجموعه کریدت ها		
	فیصدی این کتگوری		

نکته: نسخه مشرح نصاب تحصیلی برنامه فوق لیسانس مطابق به رهنمود مربوط تهیه و از طریق ریاست نصاب تحصیلی طی مراحل و اطمینان داده می شود.

۸. منابع مالی

در این بخش چگونگی عواید و تأمین حق الزحمه مسؤولین، اعضای کادر علمی، اعضای تحقیکی و اداری، اعضای کمیته و بورد و سایر مصارف برنامه های فوق لیسانس مطابق به اصول و معیارات وزارت تحصیلات عالی توضیح داده می شود.

رهنمود منتظر شده حکم شماره (۱۴۰۲/۱۳/۱۱۷۶) موافق (۱۴۰۲/۱۳/۱۱۷۹) هیئت.

۹. منابع آموزشی و فزیکی

در این بخش از داشتن فضای مناسب آموزشی و امکانات فزیکی با در نظر داشت چک لست ضمیمه شماره (۳) توضیح داده می شود.

الف) صنوف

صنوف معیاری که شامل میز و چوکی مناسب و کافی با در نظر داشت تعداد محصلان با رعایت فاصله، پروجکتور/ال سی دی، سیستم سردکننده و گرم کننده، برق، انترنت، میز خطابه، روشنی کافی و غیره می باشد.

ب) لابراتوار

لابراتوارهای معیاری مجہز و فعال به منظور انجام کارهای علمی- تحقیقی و دسترسی به آن در رشته‌های مورد نیاز

ج) کتابخانه

کتابخانه معیاری با تعداد کتب مورد ضرورت مرتبط به رشته

د) مرکز کمپیوتر

کمپیوتر مناسب به تعداد محصل و اینترنت با ظرفیت و سرعت کافی

ه) مرکز تحقیقات علمی

مرکز تحقیقات علمی فعال با داشتن نشریه علمی

۱۰. تداوم و پایداری

در این بخش تداوم و پایداری برنامه فوق لیسانس پیشنهادی با در نظر داشت ابعاد کمی و کیفی توضیح داده می شود.

۱۱. طی مراحل

الف) تاییدی دیپارتمنت

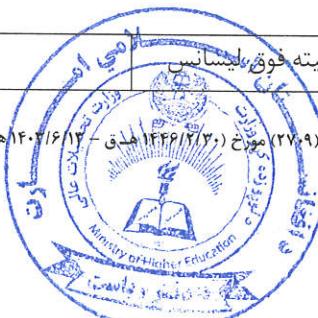
فیصله دیپارتمنت	شماره پروتوكول ()	مؤرخ () / () / ()
در فیصله‌ها واضح‌آ، ایجاد برنامه فوق لیسانس پیشنهادی مورد نظر به اساس نیازمندی با در نظر داشت ضرورت و اهمیت، تکمیل شرایط و امکانات موجود نهادهای تحصیلی، با ذکر رشته و نوعیت آن (مستقل، مشترک با گرایش، بدون گرایش...) تایید می‌گردد.		
اسم و امضای آمر دیپارتمنت		

ب) تاییدی کمیته برنامه‌های فوق لیسانس

فیصله کمیته برنامه‌های فوق لیسانس	شماره پروتوكول ()	مؤرخ () / () / ()
اسم و امضای رئیس کمیته فوقي لیسانس		

رهنمود منظور شده حکم شماره (۲۷۰۹) مورخ (۱۴۰۴/۱/۲۰) هـ (۱۴۰۷/۱۲ هـ).

ج) تاییدی شورای علمی پوهنخی

()	/	/	شماره پروتوكول ()	مؤخر ()	فیصله شورای علمی پوهنخی
مهر، اسم و امضای رئیس پوهنخی					اسم و امضای منشی جلسه

د) تاییدی بورد برنامه‌های فوق لیسانس

()	/	/	شماره پروتوكول ()	مؤخر ()	فیصله بورد برنامه‌های فوق لیسانس پوهنتون
					اسم و امضای رئیس بورد فوق لیسانس

ه) تاییدی شوری علمی پوهنتون

()	/	/	شماره پروتوكول ()	مؤخر ()	فیصله شوری علمی پوهنتون
مهر، اسم و امضای رئیس پوهنتون					اسم و امضای منشی شورای علمی

و) ارایه پرزینتیشن به کمیسیون برنامه‌های فوق لیسانس

ز) تاییدی هیأت بازدید کننده (در صورت نیاز)

هیأت مؤلف در صورت لزوم دید کمیسیون برنامه‌های فوق لیسانس امکانات نهاد تحصیلی پیشنهاد کننده را مطابق چک لست مربوط (ضمیمه شماره ۳) بازدید و ارزیابی می‌نمایند.

ح) ارزیابی اعضای کمیسیون: اعضا کمیسیون برنامه‌های فوق لیسانس، سند پالیسی برنامه فوق لیسانس پیشنهادی را مطابق چک لست مربوط (ضمیمه شماره ۴) ارزیابی می‌نمایند.

امضاء	شهرت	مسوولین ارزیابی
		ارزیابی کننده ۱
		ارزیابی کننده ۲
		منشی کمیسیون

رهنمود منظور شده حکم شماره (۲۷۰۹) مورخ (۱۴۴۶/۱/۳) هجری ش

ط) تاییدی کمیسیون برنامه‌های فوق لیسانس

	() / ()	شماره پروتوكول ()) مؤخر (/ ()	فیصله کمیسیون برنامه‌های فوق لیسانس
مهر، اسم و امضای رئیس انکشاپ برنامه‌های علمی		اسم و امضای رئیس جلسه		

ی) تاییدی مقام وزارت تحصیلات عالی

ایجاد برنامه فوق لیسانس بعد از تاییدی کمیسیون برنامه‌های فوق لیسانس برای منظوری جهت ملاحظه و ارجاع آن به شورای عالی تحصیلات عالی از جانب ریاست انکشاپ برنامه‌های علمی به مقام محترم وزارت تحصیلات عالی، پیشنهاد می‌گردد.

ک) تاییدی شورای عالی تحصیلات عالی (منظوری)

	() / ()	شماره پروتوكول ()) مؤخر (/ ()	فیصله شورای عالی تحصیلات عالی
اسم و امضای منشی جلسه		اسم و امضای منشی جلسه		

۱۲. ضمایم

- ۱- ضمیمه شماره (۱۰-۱) فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس
- ۲- ضمیمه شماره (۲) فورم خلص سوانح علمی استادان واجد شرایط تدریس
- ۳- ضمیمه شماره (۳) چک لست بازدید و ارزیابی امکانات نهاد تحصیلی
- ۴- ضمیمه شماره (۴) چک لست ارزیابی اسناد ایجاد برنامه فوق لیسانس

رهنمود منظور شده حکم شماره (۲۷۰۹) مورخ ۱۴۰۲-۱۲-۲۰۲۴ هـ.

وزارت تحصیلات عالی

معنیت امور علمی

ریاست اکشاف برنامه‌های فوچ لیسانس

فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس

ضمیمه شماره (۱-۱)

نام نهاد تحصیلی	نام رئیس نهاد تحصیلی	نام مؤسس / مؤسسان	شماره جواز نهاد تحصیلی	تاریخ صدور جواز	موقعیت نهاد تحصیلی
نام معاون علمی نهاد تحصیلی	شماره تماس معاون امور علمی	ایمیل آدرس	ویب سایت نهاد تحصیلی		
نام پژوهنی/ پژوهشی ها	نام دپارتمنت/ دیپارتمنت ها	نام برنامه فوق لیسانس			
شماره	ردیف	تصدیق از فرم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس			
۱	داشتن جواز فعالیت نهاد تحصیلی با ذکر شماره جواز و تاریخ آن				
۲	داشتن جواز فعالیت پوهنچی ها و دیپارتمنت های مربوط به برنامه فوق لیسانس پیشنهادی با ذکر شماره جواز و تاریخ آن				
۳	آیا نهاد تحصیلی شعبات، نمایندگی ها و هر گونه زیر شاخه دیگر دارد یا خیر؟ در صورت موجودیت جواز با ذکر شماره جواز و تاریخ آن تصدیق گردد.	نوت: در صورت عدم تکمیل موارد فوق، پیشنهاد نهاد تحصیلی برای ایجاد برنامه فوق لیسانس پذیرفته نمی شود.			

با احترام

رئیس اکشاف برنامه‌های علمی

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور علمی

ریاست اکشاف برنامه‌های علمی

آمریت برنامه‌های فوق لیسانس

فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس

ضمیمه شماره (۱-۲)

نام پوهنخی / پوهنخی‌ها	نام برنامه فوق لیسانس
------------------------	-----------------------

نام نهاد تحصیلی

شماره	تصدیق از فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس
-------	---

ریاست امور محصلان دولتی اخصوصی

داشتمن حد اقل سه دوره فراغت به سویه تحصیلی لیسانس از دیپارتمنت پوهنخی مربوط به برنامه ماستری پیشنوادی (پوهنخون هایی که برنامه لیسانس ندارند از این حکم مستثنی می‌باشد).

داشتمن حد اقل سه دوره فراغت به سویه تحصیلی ماستری مربوط به برنامه دوکتورای پیشنوادی

تأییدی از ارسال به موقع اسناد فارغان با تفکیک اساس شمولیت، نتایج سمسزوار و جدول فراغت برای یک دوره اخیر تحصیلی (دیپارتمنت فارغ ده و پوهنخی مربوط به برنامه ماستری پیشنوادی)

تأییدی از ارسال به موقع اسناد فارغان با تفکیک اساس شمولیت، نتایج سمسزوار و جدول فراغت برای یک دوره اخیر تحصیلی (برنامه ماستری مربوط به برنامه دوکتورای پیشنوادی)

آیا جذب محصلان در مقطع لیسانس و فوق لیسانس دارای جواز فعلیت با در نظر داشت اصول و معیارات وزارت تحصیلات عالی صورت گرفته است؟

۳

نوت: در صورت عدم تکمیل موارد فورم پیشنهاده شده تحقیقی برای ایجاد برنامه فوق لیسانس پذیرفته نمی‌شود.

با احترام

رئیس امور محصلان دولتی / خصوصی

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور علمی

ریاست انکشاف برنامه‌های علمی

آمریت برنامه‌های فوق لیسانس

فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس

ضمیمه شماره (۱-۳)

نام برنامه فوق لیسانس

نام پژوهنچی / پژوهنچی‌ها

نام نهاد تحصیلی

شماره

تصدیق از فرم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس

ریاست تضمین کیفیت و اعتبار دهنده

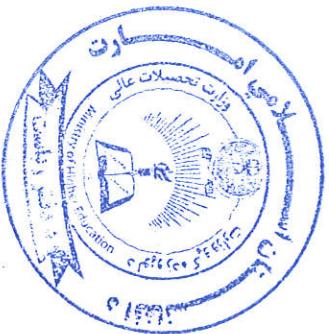
تصدیق از کسب مرحله سوم اعتبار اکادمیک نهاد تحصیلی

۱

نوت: در صورت عدم تکمیل مورد فوق، پیشنهاد نهاد تحصیلی برای ایجاد برنامه فوق لیسانس پذیرفته نمی‌شود.

با احترام

رئیس تضمین کیفیت و اعتبار دهنده

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور علمی

ریاست اکشاف برنامه‌های علمی

آمربیت برنامه‌های فوق لیسانس

فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس

ضمیمه شماره (۱-۴)

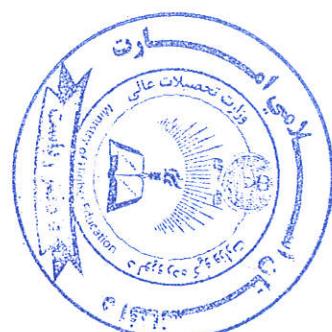

نام نهاد تحصیلی	نام برنامه فوق لیسانس	نام دپارتمنت/دیپارتمنت ها	نام پژوهنی/پژوهنی‌ها	نام برنامه فوق لیسانس
شماره				
ریاست تقدیر و ترقیات علمی استادان	تصدیق از فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس			
آیا استادان دائمی نهاد تحصیلی بر اساس اصول و معیاراً وزارت تحصیلات عالی پرسو سه تقدیر اعضای کادر علمی خویش را طی مراحل نموده اند یا خیر؟	۱	آیا استادان دائمی نهاد تحصیلی بر اساس اصول و معیاراً وزارت تحصیلات عالی پرسو سه تقدیر اعضای کادر علمی خویش را طی مراحل نموده اند یا خیر؟		
آیا نهاد تحصیلی حداقل چهار تن استاد واحد شرایط تدریس برای برنامه فوق لیسانس پیشنهادی را با در نظر داشت اصول و معیاراً وزارت تحصیلات عالی دارد یا خیر؟	۲	آیا نهاد تحصیلی حداقل چهار تن استاد واحد شرایط تدریس برای برنامه فوق لیسانس پیشنهادی را با در نظر داشت اصول و معیاراً وزارت تحصیلات عالی دارد یا خیر؟		

نوت: در صورت عدم تکمیل موارد فوق، پیشنهاد نهاد تحصیلی برای ایجاد برنامه فوق لیسانس پذیرفته نمی‌شود.

با احترام

رئیس تقدیر و ترقیات علمی استادان

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور علمی

ریاست انکشاف برنامه‌های علمی

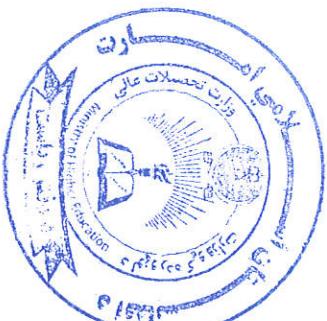
آمریت بر نامه های فوق لیسانس

فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس

نام نهاد تحصیلی	
نام پوهنځۍ / پوهنځۍ ها	
نام دیپارتمنت / دیپارتمنت ها	
نام برنامه فوق لیسانس	
شماره	۱
تصدیق از پیشنهادی با ذکر شماره حکم و تاریخ منظوری	<p>تصدیق از نصاب تحصیلی تأیید شده برنامه فوق لیسانس</p> <p>ریاست نصاب تحصیلی</p> <p>تصدیق از تکمیل فورم شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس</p> <p>تصدیق از تکمیل فورم شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس</p>

نوت: در صورت عدم تکمیل مورد فوق، پیشنهاد نهاد تحصیلی برای ایجاد برنامه فوق لیسانس پذیرفته نمی‌شود.

رئیس نصاب تحریلی

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور علمی

ریاست اکشاف برنامه‌های علمی

آمریت برنامه‌های فوق لیسانس

فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس

ضمیمه شماره (۱-۶)

نام نهاد تحصیلی	نام برنامه فوق لیسانس	نام دپارتمان/ دیپارتمان‌ها	نام پژوهنگی / پژوهنگی‌ها

تصدیق از فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس

ریاست پلان، پالیسی و تقیین

۱ آیا پلان استراتئیک نهاد تحصیلی توسط مراجع ذیصلاح تأیید شده است؟

۲ آیا گزارش سالانه از تطبیق پلان استراتئیک را ارسال نموده است یا خیر؟

۳ آیا برنامه فوق لیسانس پیشنهادی در پلان استراتئیک تایید شده نهاد تحصیلی پیش‌بینی گردیده است؟

۴ آیا نهاد تحصیلی معلومات احصائی‌ی دقيق را ارسال نموده است؟

۵ آیا مسایل حقوقی سهم داران نهاد تحصیلی (در صورت که نهاد تحصیلی خصوصی باشد) حل است؟

۶ آیا مسایل حقوقی اعضای کادر علمی، محصلان و کارمندان اداری نهاد تحصیلی (در صورت که نهاد تحصیلی خصوصی باشد) حل است؟

نوت: در صورت عدم تکمیل موارد فوق، پیشنهاد نهاد تحصیلی برای ایجاد برنامه فوق لیسانس پذیرفته نمی‌شود.

با احترام

رئیس پلان، پالیسی و تقیین

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور علمی

ریاست اکشاف برنامه‌های علمی

آمریت برنامه‌های فوق لیسانس

فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس

ضمیمه شماره (۱-۷)

نام نهاد تحصیلی	نام برنامه فوق لیسانس	نام دپارتمنت / دیپارتمنت ها	نام بودجه‌نگاری / پوهنه‌نگاری	نام بودجه‌نگاری / پوهنه‌نگاری ها
شماره	شماره	شماره	شماره	شماره
ریاست اداری و وزیر پست	تصدیق از فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس			
۱	آیا پوهنه‌نگون تعمیر استندرد و معیاری با در نظر داشت موجودیت مسجد، ادیتوریم، جمنازیم، پارکینگ و ساحه سبز دارد یا خیر؟			

نوت: در صورت عدم تکمیل مورد فوق، پیشنهاد نهاد تحصیلی برای ایجاد برنامه فوق لیسانس پذیرفته نمی‌شود.

با احترام

رئیس اداری و وزیر پست

وزارت تحقیقات عالی

میثیت امور علمی

ریاست انکشاف برنامه‌های علمی

فروم تکمیل شرایط ایجاد برنامه‌های فوق لیسانس

نام برنامه فوق لیسانس

نام دیپارتمنت / دیپارتمنت ها

نظام نهاد تحصيلي

نماره

شماره ضمیمه شماره (۱-۸)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جیزیٹ

تتصدّق از صورت تصفیه مایلاتی بهاد تتحصیلی خصوصی (از سه سال اخیر)

-

نوت: در صورت عدم تکمیل موده فوق، بیشترها زیر نهاد تحصیلی برای ایجاد برنامه فوقکاری، بیشترها زیر نهاد تحصیلی لسانس پذیرفته نمی‌شود.

ریس مالی و حسابی

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور علمی

ریاست اکشاف برنامه‌های علمی

آمیریت برنامه‌های فوق لیسانس

فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه‌ای فوق لیسانس

ضمیمه شماره (۱-۹)

شماره	نام نهاد تحصیلی	نام پوهنخی / پوهنخی ها	نام دپارتمنت / دپارتمنت ها	نام برنامه فوق لیسانس
۱	ریاست تفتیش داخلی	تصدیق از فروم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس		
۲	آیا نهاد تحصیلی (amarati و خصوصی) ارتکاب به تخطی ها و اجراءات خلاف اصول به اساس بررسی های تفتیش در طول سه سال اخیر بوده است؟	آیا نهاد تحصیلی (amarati و خصوصی) ارتکاب به تخطی ها و اجراءات خلاف اصول به اساس بررسی های تفتیش در طول سه سال اخیر بوده است؟	آیا نهاد تحصیلی (amarati و خصوصی) طی سه سال اخیر به اساس بررسی های تفتیش موارد تادیبی چون (توصیه، اخطراریه کتبی....) دیده است یا خیر؟ تا کمیسیون برنامه های فوق لیسانس عند الموضع تصامیم لازم را با در نظر داشت موارد تادیبی دیده شده فوق الذکر اتخاذ نمایند.	آیا نهاد تحصیلی (amarati و خصوصی) طی سه سال اخیر به اساس بررسی های تفتیش موارد تادیبی چون (توصیه، اخطراریه کتبی....) دیده است یا خیر؟ تا کمیسیون برنامه های فوق لیسانس عند الموضع تصامیم لازم را با در نظر داشت موارد تادیبی دیده شده فوق الذکر اتخاذ نمایند.
۳	نوت: در صورت عدم تکمیل موارد فوق پیشنهاد نهاد تحصیلی برای ایجاد برنامه فوق لیسانس پذیرفته نمی شود.			

با احترام

رئیس تفتیش داخلی

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور علمی

ریاست اکشاف برنامه‌های علمی

آمریت برنامه‌های فوق لیسانس

فورم تکمیل شرایط ایجاد برنامه‌های فوق لیسانس

ضمیمه شماره (۱۰ - ۱)

نام برنامه فوق لیسانس
نام دیپارتمنت / دیپارتمنت ها

نام نهاد تحصیلی
نام پژوهشی / پژوهشگاه

تصدیق از فرم تکمیل شرایط ایجاد برنامه فوق لیسانس

ریاست نظارت و ارزیابی

وضعیت کلی نهاد تحصیلی به اساس نتایج نظارت و ارزیابی

۱

نوت: در صورت عدم تکمیل مورد فوق، پیشنهاد نهاد تحصیلی برای ایجاد برنامه فوق لیسانس پذیرفته نمی‌شود.

با احترام

رئیس نظارت و ارزیابی

خلاص سوانح علمی استادان و اجد شرایط تدریس در بینانه فوق لیسانس (

()

شهرت					
شماره	نام مکمل استاد	درجه تحصیل	رشته تحصیل بر اساس آخرين سند تحصیلی	نام پوهنتون که فارغ شده اید	دایمی افرادادی
.....

مقالات علمی بین المللی

عنوان مقاله	نام کامل ژورنال	لینک مقاله نشر شده در ژورنال/DOI	INDEX ISSN	DOI	در صورت موجودیت)
۱					
۲					
۳					

نشر ایط تدریس

شماره	عنوان	عنوان مقاله	لینک مقاله نشر شده در ژورنال/DOI	INDEX ISSN	DOI	در صورت موجودیت)
۱	زبان های بین المللی					
۲	اصول و روشی های معاصر تدریس					
۳	تجربه تدریس					
۴	نمکیل بودن مکلفت درسی					

توضیحات

تبصره: کپی اخرين سند تحصیلی تایید شده وزارت تحصیلات عالی با نامه ارزیابی استاد تحصیل خارج موز و قرار داد خط استادان، ضمیمه گرد. استادان اتباع خارجی طبق اصول مطرد العمل مربوط استخدام شده می توانند. نهاد تحصیلی می تواند، عضو کادر علمی واحد شرایط تبعه خارجی را بعد از حصول اطمینان از صحبت و سقتم استاد تحصیلی و تصدیق آن از جانب مراجع ذیربط از اینه استاده تحقیقی (اسید تحقیقی تأیید شده، تجربه تدریس، پرسورت، ویزه، جواز کار و ...). استخدام نماینده

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور علمی

ریاست انکشاف برنامه‌های علمی

آمربیت برنامه‌های فوق لیسانس

چک لست بازدید و ارزیابی امکانات نهاد تحصیلی برای ایجاد برنامه فوق لیسانس

ضمیمه شماره (۳)

() نهاد تحصیلی () پوهنخی / پوهنخی‌ها () دیپارتمنت / دیپارتمنت‌ها

() بروگرام فوکوس پیشنهادی () محل فعالیت ()

هیئت بازدید کننده

شماره	نام مکمل	اداره مربوطه
۱		
۲		
۳		

شماره	موضوعات	تکمیل است	تکمیل نیست	ملاحظات
۱	صنوف درسی			مشاهده شود.
	A			فضای مناسب به تعداد محصلان
	B			روشنی کافی
	C			برق
	D			پروجکتور
	E			ال سی دی
	F			انترنت
	G			میز و چوکی مناسب و کافی
	H			میز خطابه
۲	I			سیستم سرد کننده و گرم کننده
				لابراتوارهای معیاری مجهر و فعال در رشته های مورد نیاز
				لا برآوردهای مشاهده و در صورت ضرورت، اسناد حمایوی اخذ شود.
۳				مرکز کمپیوuter مناسب به تعداد محصل، انترنت با ظرفیت و سرعت کافی
				مرکز کمپیوuter مشاهده و در صورت ضرورت، اسناد حمایوی اخذ شود.
۴				کتابخانه با تعداد کتب مورد ضرورت مرتبط به رشته
				کتابخانه بازدید و در صورت ضرورت اسناد حمایوی اخذ شود.
۵				مرکز تحقیقات علمی فعال با داشتن نشریه علمی

چک لست منظور شده حکم شماره (۹۷) موافق ۱۴۰۳/۶/۱۳ - ق - ۱۴۰۳/۶/۲۰ هـ ش).

وزارت تحصیلات عالی

معینیت امور علمی

ریاست انکشاف برنامه‌های علمی

آمریت برنامه‌های فوق لیسانس

چک لست بازدید و ارزیابی امکانات نهاد تحصیلی برای ایجاد برنامه فوق لیسانس

شفاخانه بازدید، مشاهدات مسلکی انجام و در صورت ضرورت اسناد حمایوی اخذ شود.			شفاخانه کادری در برنامه فوق لیسانس رشته‌های طبی	۶
مشاهدات مسلکی انجام و در صورت ضرورت اسناد حمایوی اخذ شود.			اتفاق کمک‌های اولیه صحی مججهز و معیاری	۷
مشاهده شود.			آب آشامیدنی کافی و صحی	۸
مشاهده شود.			دفاتر جداگانه مناسب برای هر واحد اداری	۹
مشاهده شود.			اتفاق مناسب برای اعضای کادر علمی	۱۰
مشاهده شود.			تشناب عصری به تناسب محصلان و کارمندان	۱۱
مشاهده شود.			اتفاق مناسب کنفرانس‌ها	۱۲
مشاهده شود.			کافتریا	۱۳
مشاهده شود.			مسجد	۱۴
مشاهده شود.			ادیتوریم	۱۵
مشاهده شود.			جمنازیوم	۱۶
مشاهده شود.			پارکینگ	۱۷
مشاهده شود.			ساحه سبز	۱۸
مشاهده شود.			تعمیر ستندرد و معیاری آموزشی و اکادمیکی	۱۹

نظر هیئت بازدید کننده

نام مکمل و امضای هیئت بازدید کننده

.۱

.۲

.۳

چک لست منظور شده حکم شماره (۲۷۰۹) همواره (۱۴۰۶/۱۳ - ۱۴۰۳/۶) هـ (ش).

چک لست ارزیابی اسناد ایجاد برنامه فوق لیسانس مطابق به رهنمود

() نهاد تحصیلی ()

() دیپارتمنت/دیپارتمنت‌ها ()

ردیف	عنوان	صفحه عنوان	فهرست مطالب	ملاحظات
۱	پیشنهاد	پیشنهاد	پیشنهاد ایجاد برنامه فوق لیسانس از جانب تدویر کنندگان	
۲	تمکیل فورم شرایط	تمکیل فورم شرایط	تمکیل فورم شرایط مطابق به ضمایم شماره (۱۰ - ۱)	
۳		صفحه عنوان		
۴		فهرست مطالب		
۵	مقدمه	مقدمه	معرفی مختصر پوہنچون، پوہنچی و دیپارتمنت مربوط	
۶		الف) دیدگاه	الف) دیدگاه	
۷		ب) ماموریت	ب) ماموریت	
۸	معرفی	ج) تعریف مشخصات	ج) تعریف مشخصات	
۹		د) اهداف	د) اهداف	
۱۰		ه) ساحه موثریت	ه) ساحه موثریت	
۱۱		الف) وضع فعلی	الف) وضع فعلی	
۱۲		ب) وضع مطلوب	ب) وضع مطلوب	
۱۳	نیاز سنجی	ج) روش نیاز سنجی	ج) روش نیاز سنجی	
۱۴		د) نتایج نیاز سنجی	د) نتایج نیاز سنجی	
۱۵		ه) ضرورت و اهمیت	ه) ضرورت و اهمیت	
۱۶		الف) اعضای کادر علمی با تمکیل ضمیمه شماره (۲)	الف) اعضای کادر علمی با تمکیل ضمیمه شماره (۲)	
۱۷		ب) اعضای کمیته برنامه‌های فوق لیسانس	ب) اعضای کمیته برنامه‌های فوق لیسانس	
۱۸	منابع بشری	ج) اعضای تخصصی	ج) اعضای تخصصی	
۱۹		د) اعضای اداری	د) اعضای اداری	
۲۰		۱) جدول مضماین اساسی	۱) جدول مضماین اساسی	
۲۱		۲) جدول مضماین اختصاصی (الزامی)	۲) جدول مضماین اختصاصی (الزامی)	
۲۲	نصاب تحصیلی	۳) جدول مضماین اختیاری	۳) جدول مضماین اختیاری	
۲۳		۴) مضماین پیش نیاز در صورت ضرورت ...	۴) مضماین پیش نیاز در صورت ضرورت ...	
۲۴	منابع مالی	چگونگی عواید و مصارف برنامه فوق لیسانس	چگونگی عواید و مصارف برنامه فوق لیسانس	

چک لست منظور شده حکم شماره (۲۷۰۹) مورخ (۱۴۰۲/۰۶/۱۲) هـ (ش).

چک لست ارزیابی اسناد ایجاد برنامه فوق لیسانس مطابق به رهنمود

			الف) صنوف درسی معیاری	منابع آموزشی و فربکی	۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹
			ب) لایراتواری معیاری		
			ج) کتابخانه معیاری		
			د) مرکز کمپیووتر		
			ه) مرکز تحقیقات علمی		
			توضیحات در مورد چگونگی تدوام و پایداری	تداووم و پایداری	۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴
			الف) تاییدی دیپارتمنت		
			ب) تاییدی کمیته برنامه‌های فوق لیسانس پوهنخی		
			ج) تاییدی شورای علمی پوهنخی		
			د) تاییدی بورد برنامه‌های فوق لیسانس پوهنخی		
			ه) تاییدی شورای علمی پوهنخی	طی مراحل	۳۵ ۳۶ ۳۷
			و) ارایه پرزینتیشن به کمیسیون برنامه های فوق لیسانس		
			ز) تاییدی هیأت بازدید کننده (در صورت نیاز)		
امضاء			شهرت		
			ارزیابی کننده ۱		
			ارزیابی کننده ۲	(ج) ارزیابی اعضای کمیسیون	۳۸
			منشی کمیسیون		
			ط) تائیدی کمیسیون برنامه های فوق لیسانس شماره () مؤرخ (/ /)		
			ی) تاییدی مقام وزارت تحصیلات عالی (ارجاع جهت منظوری به شورای عالی تحصیلات عالی) شماره () مؤرخ (/ /)	(ج) ارزیابی اعضای کمیسیون	۳۹ ۴۰
			ک) تاییدی شورای عالی تحصیلات عالی (منظوری) شماره () مؤرخ (/ /)		
			ل) امضاء و مهر ریاست انکشاف برنامه‌های علمی		۴۱ ۴۲

